

> Dialyse

Centrum voor behandeling van Chronische Nierinsufficiëntie

Inhoud

2
Dialyse

1. Inleiding
2. Wie zorgt voor me?
 - a. Artsen
 - b. Dialyseverpleegkundigen
 - c. Sociale dienst
 - d. Diëtisten
 - e. Secretariaat
 - f. Biotechnici
 - g. Schoonmaak
3. Dossier
4. Hoe werken de nieren?
5. Nierfunctievervangende therapie
6. Voeding en medicatie
7. Hoe het ziekenhuis contacteren?

Dr. Hilderson
Dr. De Clippele
Dr. Donck
Dr. Wauters

1. Inleiding

Welkom in ons dialysecentrum!

Dit klinkt misschien vreemd, want als u de diagnose nierfunctiestoornis of “terminale nierinsufficiëntie” hoort, zal dit u eerder beangstigen en heel wat vragen en onzekerheid veroorzaken.

Daarom maken wij u graag wegwijs in ons dialysecentrum. We willen u uitleg geven over zaken, begrippen en personen die met uw behandeling te maken zullen hebben.

Met deze infobrochure willen wij u ook duidelijk maken dat u er niet alleen voorstaat.

Laat ook uw familie, vrienden of collega's deze brochure lezen, op die manier zal uw omgeving

u beter begrijpen en u beter kunnen helpen en begeleiden.

Heeft u verder nog vragen, dan kan u zich steeds richten tot uw arts (nefroloog), verpleegkundigen en andere medewerkers van de afdeling dialyse. Zij zullen u vriendelijk te woord staan!

Aan de hand van specifieke brochures over hemodialyse, peritoneaal dialyse, dieet, bloedonderzoeken en de sociale dienst zullen wij u ook meer uitleg geven over de verschillende aspecten van uw behandeling.

Het belang van de patiënt staat voorop bij het bieden van onze zorg!

2. Wie zorgt voor me?

Tijdens de behandeling staan zij voor ons klaar:

a. Artsen

In ons dialysecentrum is een team werkzaam van vier nefrologen, bijgestaan door 1 endocrinologe. Zij coördineren uw totale behandeling.

Dr. Anne Wauters
Nefroloog

Dr. Jan Donck
Nefroloog

Dr. Jozef Hilderson
Nefroloog

Dr. Marc De Clippele
Nefroloog

Dr. Christl Tuytens
Endocrinoloog

b. Dialyseverpleegkundigen

Sedert vele jaren is Marleen De Muynck onze hoofdverpleegkundige. Zij begeleidt een team van ongeveer 40 gespecialiseerde verpleegkundigen.

De verpleegkundigen op de dialyseafdeling krijgen een specifieke opleiding om uw behandeling perfect te laten verlopen, zodat u zich veilig kunt voelen in hun handen. Deze mensen staan niet alleen in voor de technische kant van de dialyse, maar hebben ook oog voor uw specifieke vragen en problemen.

Enkele verpleegkundigen hebben naast hun opleiding tot dialyseverpleegkundige een bijkomende specialisatie en kennis om u zo goed mogelijk bij te staan vb: peritoneaal dialyse, vakantiedialyse, wondzorg, medicatie, informatica, vaccinaties...

Marleen De Muynck
Hoofdverpleegkundige

c. Sociale dienst

Aan ons centrum is Ann Vanderstraeten verbonden als **maatschappelijk assistente**. Meer informatie over deze dienstverlening, vindt u terug in de aparte brochure “Sociale Dienst Nefrologie”.

Ook voor een gesprek over persoonlijke problemen kan u steeds bij haar terecht.

d. Diëtiste

De diëtiste zal u uitleg geven over uw voeding en zal u hierover een aparte brochure bezorgen. Elke maand wordt uw dieet door de diëtiste herbekeken, samen met de dokter, naar aanleiding van de bloedresultaten. Zij bezorgt u tips om uw voeding smakelijk en gevarieerd te houden, binnen de beperkingen van uw dieet.

De diëtiste is, op uw vraag, ook steeds bereid tot overleg met uw gezinsleden of de verantwoordelijke van de keuken van uw rusthuis.

e. Secretariaat

Met onze secretaresses hebt u mogelijks al kennis gemaakt naar aanleiding van een raadpleging op de dienst nefrologie of endocrinologie.

Naast hun taak op de consultatie, zorgen zij ervoor dat het dialysegebeuren administratief vlot verloopt.

f. Biotechnici

Drie technici zijn verantwoordelijk voor o.a. het onderhoud en herstellen van dialysetoestellen, onderhoud van de zuiveringsinstallatie voor het “dialyse-water”, herstellen van technische problemen en het ontwerpen van zo efficiënt mogelijke technieken om dit complexe geheel te coördineren.

g. Schoonmaak

De schoonmaakploeg is verantwoordelijk voor een nette en hygiënische omgeving en zorgt ervoor dat de dialysezaal tiptop in orde blijft. Goede hygiëne is een basispunt bij een correct uitgevoerde dialyse!

3. Dossier

Om u zo goed mogelijk te behandelen worden uw medische gegevens genoteerd in het elektronisch medisch dossier van de artsen. Ook de verpleegkundigen en de sociaal assistente houden een elektronisch dossier bij om de kwaliteit van de zorg te garanderen.

Sommige medische gegevens worden doorgestuurd naar de Nederlandstalige Belgische Vereniging voor Nefrologie (NBVN) en bijgehouden in een register. Ze worden uiteraard strikt

vertrouwelijk behandeld, in overeenstemming met de wettelijke bepalingen rond privacy. Aan de hand van deze geanonimiseerde gegevens uit heel Vlaanderen wordt wetenschappelijk onderzoek verricht, wordt aan kwaliteitsbewaking gedaan en wordt ook met de overheid overlegd over de organisatie van de zorg voor nierpatiënten in ons land. Indien u bezwaar hebt tegen het ter beschikking stellen van deze gegevens dient u dit aan ons te melden.

4. Hoe werken de nieren?

De nieren zuiveren het bloed door afvalstoffen en teveel aan vocht uit het lichaam te verwijderen. Ze doen dit door urine te produceren.

De nieren hebben ook andere nuttige functies:

- ◆ Het evenwicht van chemische stoffen in het bloed behouden, zoals kalium, natrium en bicarbonaat.
- ◆ Productie van hormonen: vb erythropoëetine (EPO). Dit hormoon stimuleert het beenmerg tot de aanmaak van rode bloedcellen.
- ◆ Activatie van vitamine D voor sterke en gezonde botten.
- ◆ Regeling van de bloeddruk.

U heeft 2 nieren, boonvormige organen, dewelke normaal gezien 10 tot 12 cm lang zijn en aan weerszijden van de wervelkolom liggen, net onder de ribben.

Uw bloed stroomt onafgebroken, 24 uur op 24, door deze nieren. Ze bestaan uit ongeveer 1 miljoen filtertjes, waardoor uw bloed continu gezuiverd wordt.

Als de nieren gedurende lange tijd minder goed werken, spreken we van chronische nierinsufficiëntie. U voelt hier echter zeer weinig tot niets van, tot de nierwerking verminderd is tot 10-15% van de normale werking.

Dan kunnen een aantal klachten voorkomen zoals vermoeidheid, spierzwakte, verlies van eetlust, jeuk, krampen in de benen, ontregeling van de menstruele cyclus, minder plassen...

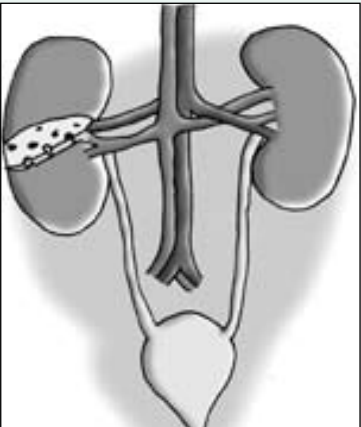
Deze klachten ontstaan doordat de nierfiltertjes onvoldoende werken en de giftige afvalstoffen zich in het lichaam opstapelen.

Als u ook het overtollige vocht onvoldoende kunt uitplassen, begint u op te zwellen, waarbij gezwollen enkels, hogere bloeddruk en kortademigheid opvallen.

Nierinsufficiëntie kan verschillende oorzaken hebben: diabetes, hoge bloeddruk, erfelijke nierziekten, bloedvatproblemen, ontsteking van de nierfilters, chronische infectie...

Zonder behandeling is ernstige nierinsufficiëntie levensbedreigend. Het is dus nodig om de nierfunctie te vervangen bij terminale nierinsufficiëntie.

5. Nierfunctievervangende therapie

Om uw nierfunctie te vervangen bij onvoldoende werking (minder dan 10-15 %), zijn er 3 mogelijkheden:

- ◆ Niertransplantatie
- ◆ Peritoneale dialyse (buikspoeling)
- ◆ Hemodialyse (kunstnierbehandeling)

Niertransplantatie vindt plaats d.m.v. een chirurgische ingreep. Een gezonde donornier wordt ingeplant zodat er terug een normaal filterproces kan plaatsvinden. Uw nefroloog bekijkt samen met u of dit voor u een goede oplossing kan zijn.

Bij peritoneale dialyse wordt gebruik gemaakt van het eigen buikvlies om de afvalstoffen te verwijderen uit het bloed. Deze behandeling voert u grotendeels thuis zelfstandig uit.

Bij hemodialyse worden de afvalstoffen en het vocht uit het bloed verwijderd door middel van een toestel met een kunstnier.

Dit wordt verder verduidelijkt in de specifieke brochures per behandelingstype.

6. Voeding en medicatie

a. Dieet:

Bij de aanvang van de dialysebehandeling krijgt u een aangepast dieet, voorgeschreven door de behandelende arts. De diëtiste zal dit samen met u bekijken. Dit dieet is aangepast aan uw noden en mogelijkheden en wordt regelmatig aangepast.

Een aparte brochure over het dieet zal de diëtiste u bezorgen bij haar eerste bezoek.

b. Medicatie:

Er is een aanvulling van het dieet nodig met medicatie en vitaminen, omdat de dialyse niet alle functies van de nieren overneemt.

- ◆ Mensen met nierproblemen lijden vaak aan bloedarmoede. Om de bloedaanmaak te stimuleren krijgt u tijdens de dialyse erythroïetine (EPO) en ijzersupplementen.
- ◆ U krijgt vitaminesupplementen.

- ◆ Voor thuis kan u medicatie krijgen om de opname van fosfor in het bloed te beperken. (Vb: Calciumcarbonaat, Renagel ...). Het is van groot belang dat deze tijdens de maaltijd ingenomen worden.
- ◆ Als u een hoge bloeddruk heeft, kunnen bloeddrukverlagers nodig zijn, naast een zoutarm dieet.
- ◆ Voor een te hoge cholesterol, volgt u een vet-arm dieet en is soms bijkomend een statine (= cholesterolverlager) nodig.
- ◆ We proberen botontkalking tegen te gaan door de hoeveelheid actief vitamine D in uw lichaam op peil te houden.

Aderverkalking versnelt bij dialysepatiënten. Stoppen met roken is bijgevolg extra belangrijk.

Hart- en vaatziekten zijn één van de meest voorkomende doodsoorzaken bij dialysepatiënten (veel frequenter dan het eigenlijke nierlijden). Een goede preventie, zoals stoppen met roken, dieet, behandeling van hoge bloeddruk en hoge cholesterol en een goede regeling van suikerziekte is dus van belang om dit zoveel mogelijk te voorkomen.

7. Hoe ziekenhuis contacteren?

a. Overdag

Vanaf 07.00u tem 21.30u
van maandag tot zaterdag

Dialyse Gent: Tel. 09-224 65 58

Algemeen nummer

AZ Sint-Lucas: Tel. 09-224 61 11

Dialyse Aalter 09-374 95 52

Dialyse Zelzate 09-342 28 29

Avonddialyse Gent 09-224 65 55

Sociaal assistente 09-224 63 25

Diëtiste 09-224 62 13

Secretariaat 09-224 65 50

PD-verpleegkundige 09-224 65 61

Hoofdverpleegkundige
dialyse 09-224 65 54

b. Tijdens de wachtdienst

Vanaf 21.30 tot 07.00u en op zondag

Bellen naar het ziekenhuis: Tel. 09-224 61 11

Meedelen dat u dialyse-patiënt bent.

Uw volledige naam doorgeven.

Vragen u in verbinding te stellen met de *nefroloog / dialyseverpleegkundige* van wacht.

Is een verpleegkundige/nefroloog aanwezig in het ziekenhuis, dan zal de telefoniste u met hem/haar in verbinding stellen.

Is de verpleegkundige/nefroloog niet aanwezig in het ziekenhuis, dan zal de telefoniste uw telefoonnummer opnemen. U wordt op het opgegeven nummer gebeld.

www.azstlucas.be

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek
campus Sint-Lucas, Groenebriel 1, 9000 Gent
campus Volkskliniek, Tichelrei 1, 9000 Gent
tel. 09-224 61 11 – fax: 09-224 61 10 – info@azstlucas.be

